

עין משפט
נר מצוה

לד:

ובל שום שיש לו, בטופסי גיטין של ה"ג כתוב שצריך לכתוב בנט וכל שום ומניחה דאית לי ולאמראי משמע שלשון זה היו כותבין בנט ואין נראה לר"ת דוימנין דאית לידי תקלה כשאין לו אלא אותו שם הכתוב בנט ואין לו חניכה וכשכותב בנט וכל שום ומניחה נראה זה הגט של אדם אחר שיש לו שם ומניכה^א לכן נראה לר"ת וכל שום שיש לו דקמני במתני' היינו כל שמותיו צפירוש א| ומיקן ר"ת לכתוב בנט אזי פלוני דמימקרי כך וכך כאלמני' בגמרא^ב שרה דמימקריא ^גומרים אחא בר הדיא דמימקריא איה מרי^ד והא דקמני בגמ' בשמו שציהודה ושם דגליל עמו משמע קאת כפי' ר"ת: **והוא דאתחזק בתרי שמי**, שאלו לר"ת על מומר לעבדות כוכבים שיגרש את אשתו ולא נכתב בנט אלא שם של יהדות ולא שם של עובד כוכבים והשני ר"ת חלילה להוירש שם עובד כוכבים בתורת משה וישראל^ה והיא ראייה מדלמר בתוספתא (פ"ו ה"ו) גר ששינה שמו לשם עובדי כוכבים וגרש צו י^ו כשר וה"ה נמומר^ו דשם יסדות כשר אף לכתמלה וכמז חניכתו ומניכתה אמרי' לקמני^ז דכשר ופי' צערוני^ח אע"פ שלא נכתב שם מובהק^י יי^י וכה"ג מפרש^י מתני' דצפרק צברא (לקמן דף פו:)

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

פסקי רי"ד

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

משנה שמו ושמה התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שם שיש לו אשה פלונית וכל שם שיש לו כר' ולא שיהי מחנכין לשנות שמו בעת כתיבת הגט שאם לא יכיר שמו אין ראשיה לכתוב לו גט כדתנן בגט פשוט (קסו), כותבין גט לאיש אצ"פ שאין אשתו אלא ושובר לאשה אצ"פ שאין בעלה עמה ובבלד שיהא מכירין פי' שיהיה שם האיש ושם האשה וההכרה היא כדאמרי' התם כל שהחזקן שמו בעיר ל' יום אין חוששין לו אלא כגון שנשבע מא"י והלך למדינת הים ובא"י היו קורין אותו יוחנן במדינת הים החזק שמו יוסף וכמו שהיה החזקן כך כתבוהו ואצ"פ שבא"י היו קורין לו יוחנן לא היו חוששים לכתוב יוסף הנקרא יוחנן אלא יוסף לבדו וכיון שהוא החזק שמו במדינת הים יוסף ל' יום אין כאן משום שינה שמו ושמה שהרי שם זה היה החזק לעצמו וכשהיה שוה גט זה לאשתו בא"י שיהי קורין אותו יוחנן היו גירסים עדים להעיד שאנו מכירין יוחנן בעלה של אשה זו והוא כתב זה הגט ונתנו לנו והה שכתב יוסף מפני שבמדינת הים החזק שמו יוסף והאשה נותרה בנט זה: התקין ר"ג וכו' פי' כשהיו כותבים יוסף בלבד ושולחי' בא"י היו צריכים עדים להעיד שהיו יוחנן כגון שפירשנו ויש לחוש שמא ימותו העדים או יבאו להם למדינת הים ואז יוכלו להכעל במדינת הים ויעזבו ויארמו לא גרשתיה אני שהרי שמי יוחנן והם לא ידעו שבמדינת הים היו קורין לו יוסף ויוציא לנו על בניה מן השני לפיכך התקינו שיהא כותב איש פלוני וכל שם שיש לו. וניל שאין זה פתרון כמו שכל עושים וכותבים בגט וכל שום ותניבה דאית לי שאם כל התקן לכתוב לא הועיל כלום. שאם כתב במדינת הים יוסף ותניבה דאית לי עדיין יכול לערער אם אין עדים שיכירוהו שיכול לומר אני לא כתבתי זה הגט שמה מועיל וכל שום דאית לי להוכיח כי זה כתבו שהרי שמו יוחנן ובגט כתוב יוסף לפי' י"ל לפרש שכך התקין שיהו כותבים איש פלוני וכל שם שיש לו כלומר שיכתבו שני שמותיו ויכתבו כך יוסף הנקרא יוחנן ואם לא כתבו

ומיעוט שרה מרים וכל שום שיש לה משמע דצמד מקום קרו לה הכי והכי וכן משמע צירושלמי (פ"ד ה"ה) על הך ברייתא דהכא מתני' כשהיה ציהודה וכתב לגרש את אשתו שגליל או שהיה גלגיל וכתב לגרש את אשתו שציהודה כו' הרי זו מגורשת אמר רבי יוסי הדא דתימא דדיעבד אכל לתמלה צריך לכתוב שניהם והכא עושה שם מקום הנתינה עיקר ושל מקום הכתיבה טפל דרקתני ע"ז שיגרש אשתו שגליל ושם ציהודה עמו כו' אכל בתוספתא^א עושה מקום חניכה בגט עיקר^ב וא"י וכן איתא התם יש לו צ' נשים אחת גלגיל ואחת ציהודה גירש אשתו שציהודה בשם שגליל ולאשתו שגליל בשם שציהודה פסול ואם אמר דגליל ציהודה עס השם שיש לי בגליל^ג או שהיה צמקום אחר וכתב אחד מהן כשר רשצ"ג אומר אפי' כתב שם דיהודה בגליל ושם דגליל ציהודה כשר ומהתם נמי משמע דצמגרש בגליל אותה שציהודה מיירי והשתא בראשונה היה משנה שמו ושמה קורא שנינו מה שאינו כותב אלא שם אחד משני המקומות לפי שאין מעירין צו צמקום אחר ודומה להם שנינו שמו ושמה וכן יש לפרש שם עירו ושם עירה והא דקאמר בהמגרש (לקמן דף פו:): כתב חניכתו וחניכתה כשר וכך היו נקיי הדעת שצירושלים עושים כן משמע אפילו לכתמלה אין צריך לכתוב שניהם אע"ג דגבי מרים צמקומן וצירושלמי אמרינן דדוקא דיעבד כשר צ"ל דנקיי הדעת שצירושלים היו שמותיהן ידועים^ד וליכא לעזוב^ה אי נמי כשהשמות דומין או לזה שהכניז דומה לשם לתמלה כשר אף צבינו: **אין אלאמנה נפרעת מנכסי יתומין אלא בשבועה**, וא"ת והא לא תימנה כתובה ליגבות מתיים ^וואמר ריש לקיש צבינא שגליל ושם ציהודה (דף ה.) חזקה אין חלם פורע צמוך זמנו ולמירניה אלא הלכתא כוותיה ואפילו מיתמי ליפרע בלא שבועה וי"ל דהני מילי צ"ח אכל אלמנה דאית לה צמנאי צית דין מתפסים לה צררי אפי' צמוך זמנה כדאשכחן צפרק הנושא (כתובות דף קג:): דחיישינן בצנותיו טפי לצררי צמנות אשתו משום דכיון דאיתנהו צמנאי צ"ד אחפסינהו צררי וא"ת הא דפריך בגמרא מאי איריא אלמנה כו' לימא דנקט אלמנה אע"פ שהוא תוך זמנה^ז וי"ל דטפי ה"ל לאשמועינן בדבר שאינו מנאי צ"ד כגון צבעל חוב לאחר זמנו מצאלמנה^ח אע"ג שהיא תוך זמנה כיון דאית לה צמנאי צית דין: **מאי איריא אלמנה אפי' כ"ע נמי**, ואי משום דצעי למיתמי סיפא דנמנעו מלהשביעה הוה ליה למיתמי אין נפרעין מנכסי יתומים אלא בשבועה ונמנעו מלהשביע את אלמנה ומשני אלמנה אינטיקא ליה והוי חידוש צאלמנה טפי מצבעל חוב ולכן נקט רישא נמי צאלמנה: **אלמנה איצטריבא ליה**, וא"ת אלמנה נמי תנינא כהכותב (דף פו:). הנפרעת מנכסי יתומים לא תפרע אלא בשבועה וי"ל דליכא לאוקמה בגרושה אע"ג דצכתובות פ' אלמנה (דף טז:): אמרינן דגרושה נמי בעי קן מ"מ לא שומעין מינה אלמנה דגרושה^י נהי דליכא חינא הויא אחר זמנה אכל אלמנה אית בה תרתי דמוך זמנה ואיכא נמי חינא ועוד^{י"ב} דדך תנא להשמיענו כשאין צריך להאריך בשביל כך יותר אע"פ שכבר השמיענו צמקום אחר כדאשכחן צריש צרכות (דף ג.)^{יג} ובשאר דוכתי:

שני שמותיו אלא יוסף בלבד כאשר היו קורין אותו במדינת הים ה"ל שינה שמו ופסול. ואע"פ שהעדים מעידים עליו ומכירין אותו הוא פסול מפני שיש בו שינוי השם שקורין לו בא"י ולא תקן שיכתבו בגט וכל שום שיש לו אלא שיכתבו כל שמותיו בפירוש פלוני הנקרא פלוני ואם היו לו ג' וד' שמות צריך להזכיר את כולן בפירוש ומסתיע פתרון זה מנאי דאמרי' הו' לו שתי נשים א' ביהודה וא' בגליל וגירש את אשתו [ביהודה] בשמו שביהודה ואת אשתו בגליל בשמו שגליל אינה מגורשת עד שיגרש את אשתו שביהודה ושם הגליל עמו ואת אשתו שגליל בשמו שגליל ושם שביהודה נמי אלא שצריך לכתוב שני שמות פי' פלוני הנקרא פלוני ואע"פ שביהודה מגרש את אשתו צריך לכתוב שם דגליל כי יני לחוש שמא תלך אשתו ותנשא בגליל והוא ילך שם ויעזר עליה ויאמר להם זה שמי ולא כתבתי לה אני זה הגט לכן צריך לכתוב שני השמות ואם לא כתב את שניהם אינה מגורשת ואע"פ שידענו בבירור כי הוא הוא שכתב לה מפני שהוא דומה לשינה שמו ופסול כיון שחשך אחר מן השמות שכך התקין ר"ג הזקן ולקמן נמי אמרי' שלחו מתם איך פלונית בת פלונית קבילת גיטא מיד רב אחא בר חיורא דמיתקרי אבא מרי אלמא בפירוש צריך לכתוב פלוני הנקרא פלוני ולא שיכתוב פלוני וכל שום דאית ליה. אמר רב [אשין] והוא דאיתחזק בתרי שמי פי' אם ידעו במדינת הים שיש לו שני שמות א' כאן וא' בא"י צריך לכתוב יוסף הנקרא יוחנן ואם לא כתב אלא יוסף פסול הד"ל שינה שמו אבל אם לא החזק להן ולא ידעו לו שם אחר אלא יוסף וכתבו יוסף ושלחו בארץ שהיו קורין לו יוחנן הגט כשר ע"י עדים המכירים כי הוא יוחנן כפי מה שפי' לעיל אין כאן משום שינה שמו אחרי שלא ידעו לו זה השם שלא התקין ר"ג אלא בשירועים בבירור שיש לו שני שמות אבל אם לא ידעו ואיגלי מילתא שיש לו אינו נפסל בכך תניא כותיה דרב אשי היו לו שתי נשים א' ביהודה וא' בגליל וגירש אשתו שביהודה בשמו שביהודה ואת אשתו שגליל אינה מגורשת עד שיגרש אשתו שביהודה בשמו שביהודה ושם דגליל עמו ואת אשתו שגליל בשמו שגליל ושם דיהודה עמו ואם יצא למקום אחר וגירש בא' מהן מגורשת והאמרת עד שיגרש בשמו שביהודה ושם דגליל עמו אלא לאו ש"מ הא דאיתחזק הא דלא איתחזק ש"מ: ההוא דהוה קיי לה רובא מרים ופורתא שרה אמרי נהרדעי מרים וכל שם שיש לה ולא שרה וכל שם שיש לה פי' כיון שהיו קורין לה בשני שמות צריך לכתוב את

השולח פרק רביעי גיטין

והלכתא כנחמני, אצי דלמר גלוי דעתיה צגיטא לאו מלתא היא וזו היא אחת מהלכות של סימן יע"ל קג"ס) דהלכתא כאצי. ונראה בעיני °דעל שם שרצה בר נחמני גידל אצי צבימו ולמדו תורה שהיה יתום השיאו את שם אציו נחמני. רצה סתם הוא רצה בר נחמני:

בתני' בראשונה היה משנה שמו ושמה, כשהיו לו שני שמות אחד כאן ואחד במדינת הים היה מגרשה צסם הנוהג צמקום כתיבת הגט ולא היה מקפיד לכתוב שניהם: **מפני טיקון העולם**, שלא יוציאו לנו על צניה מן השני לאמר לא גירשה צעלה שאין זה שמו: **גבי' והוא דאחזק**, אכל לא אחזק כאן שיש לו שני שמות אין צריך לכתוב וכל שום שיש לו ואפי' נודע לאחר זמן שיש לו שם אחר הוי הגט כשר שאין לנו אלא שם שקרא לכתוב צגט אצמו. צבינו והוחזק צו: **יאל קאנס אמרי**, שאינו ציהודה וגליל: **מגורשא**, משום דצאותו מקום לא היו מוחזקין שיהיו שם לו שם שמו אכל ציהודה היו יודעים שיש לו שם אחר לפיכך הוצרכו כל שמותיו שהחזק עצמו צסם לפניהם צבצר חזקה אולינן: **ופורתא שרה**, מיעוט צני עירס^א היו קוראין את שמה שרה: **מרים**, צריך לכתוב צגט שהיא עיקר והדר וכל שום דאית לה: **בתני' אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים**, את כתובתה: **אלא בשבועה**, שלא נתקבלה כלום: **נמנעו מלהשביעה**, והיתה מפסדת כתובתה וצגמרא^ב מפרש מאי טעמא: **ספא נודת ליסומים כל מה שילא**, יצחקי להם דבר קשה להעידה צו כגון קונס מיני מוונות עלי אם נהניתי מכתובתי: **וגוזה כפוצה**, ואם נתקבלה תמילה הרי היא נאסרת בכל מוון הילכך לא הות הדירה ושקלה דלא חשידא לעצור על נדרה: **העדים חותמין על הגט**, כל אלו מתקנות רצון גמלא^ג הזקן: **מפני טיקון העולם**, אכולהו קאי חצי אלמנה שיהו נשים נשאות לצעלים ולא תדאגנה להפסיד כתובתן וגבי חותמין מפרש צגמרא^ד מאי מיקון איכא:

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

גמ'
העל התקין פירובול. כדי שלא תשמינן שביעה, שמוסר שערותיו לנתי דין שיגבו מן הלוה חובו כל זמן שימצענו, דהשאת לא קרין ציה לא יגוש, שאינו מוצעו כלום אלא בצי"ד מועד, שהפסקים הפקדו וסו יולעו לנפשו (כתובות פס. ובענין לעיל לב: ובי"ב בז).

א. כי הכל יודעים שאין לאיש זה חניכה אחרת. מוס' הלא"ש. ויוציאו לנו על הגט. מנדס. ב. רובא קרו לה מרים ופורתא שרה דכותב מרים דאתקריא שרה. הג"ס. ג. ואם אין לו שום חניכה הפקדו לא יכתוב אלא. לא"ש. ד. גי פי' הרין; שם עכורים עז' כדת משה וישראל': ואין לחוש לשם נכריה. נצבי"א. אלא שמו שבישראל הנתן בכניסת בריה, וכל האחרים בגללים ביכל שום דאית ליה. א"ש. שנינה שמו. מנדס. ו. [ן]שם ישראל לא יגרז מחניכה, וכיון שכתב וכל שום בשביל שם של עכשיו, סגי, ושפי עדיך מלכתוב שם עכורים עם כדת משה וישראל'. פי' הרין. אך טי לכוללו בהדיו כל שום וחניכה. משו' ר"מ סי' כיה. אכל מוס' הלא"ש שמואל לקמן בסוף התעס. א. נמנדסי: ונפרש בה"ג. ו. לכתחילה, ולא יותר. מנדס. ט. ואין שם דגליל ניכר לבנין יהודה ושם דיהודה אין ניכר בגליל. מנדס. י. דאלמא שם של מקום הנתינה עיקר. ר"ן.

א. מ"ט שמא דשעת כתיבה עיקר, דליכתוב גיטא לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת דלא לשמה איכתוב, וכיון דבשעת כתיבה תליא מילתא, ע"כ בתר שמא דאתחזק בדוכתא דאיכתוב ב"י גיטא אולינן. שטיק' צסם המ"ם. י. ונשוווי אשה בגליל. ר"ן. ג. והכל קורין אותו בשם זה אלא כשהוא חותם בשטר או כשקורין אותו לקרות בתורה קורין אותו בשם המובהק, להכי מני בשם חניכה לחוד. מוס' הלא"ש. י. ומה"ט נמי משומד אי"צ לכתוב אלא שם יהדות בגט שהוא עיקר וכל ישראל קורין אותו בשם הזה. מוס' הלא"ש. ועי' לעיל צסם הרין ותפונת ר"ת. יט. צריכה לישבע. מוס' הלא"ש. יט. [ן]הוא. מוס' הלא"ש. י. הוא דבעיני שבועה. מוס' הלא"ש. יא. י"ל דאפי' שמעי' לא מהתם. מוס' הלא"ש. יט. גבי הא דפריך וינתיני משעת צאה"כ. מוס' הלא"ש.

והלכתא כנחמני, אצי דלמר גלוי דעתיה צגיטא לאו מלתא היא וזו היא אחת מהלכות של סימן יע"ל קג"ס) דהלכתא כאצי. ונראה בעיני °דעל שם שרצה בר נחמני גידל אצי צבימו ולמדו תורה שהיה יתום השיאו את שם אציו נחמני. רצה סתם הוא רצה בר נחמני:

והלכתא כנחמני: **בתני' בראשונה היה משנה שמו ושמה שם עירו ושם עירה** אהתקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שום שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני **טיקון העולם: גבי'** אמר רב יהודה אמר שמואל שלחו ליה בני מדינת הים לרבן גמליאל בני אדם הבאים משם לכאן שמו יוסף וקוראין לו יוחנן ויוחנן וקוראין לו יוסף היאך מגרשין נשותיהן עמד ר"ג והתקין שיהו כותבין איש פלוני וכל שום שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני **טיקון העולם** אמר רב אשי י^והוא דאתחזק בתרי שמי אמר ליה רבי אבא לרב אשי רבי מרי ורבי אלעזר קיימי בוותך תניא בוותיה דרב אשי ^בהיו לו שתי נשים אחת ביהודה ואחת בגליל ולו שני שמות אחד ביהודה ואחד בגליל וגרש את אשתו שביהודה בשמו שביהודה ואת אשתו שבגליל בשמו שבגליל אינה מגורשת עד שיגרש את אשתו שביהודה בשמו שביהודה ושם דגליל עמו ואת אשתו שבגליל בשמו שבגליל ושם דיהודה עמו יצא למקום אחר וגרש באחד מהן מגורשת והאמרת שם דגליל עמו אלא שמע מינה הא דאתחזק הא דלא אתחזק שמע מינה יההיא דהוה קרו לה מרים ופורתא שרה אמרי נהרדעי מרים וכל שום שיש לה ולא שרה וכל שום שיש לה: **בתני' י אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה** נמנעו מלהשביעה ה"התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה ^גהעדים חותמין על הגט מפני **טיקון העולם** ויהלל התקין פרוובול מפני **טיקון העולם: גבי'** מאי איריא אלמנה אפילו כולי עלמא נמי דהא ^דהקיימא לן הבא ליפרע מנכסי יתומין ^הלא יפרע אלא בשבועה אלמנה אצטריבא ליה סד"א **מושום**

ומיעוט שרה מרים וכל שום שיש לה משמע דצמד מקום קרו לה הכי והכי וכן משמע צירושלמי (פ"ד ה"ה) על הך ברייתא דהכא מתני' כשהיה ציהודה וכתב לגרש את אשתו שגליל או שהיה גלגיל וכתב לגרש את אשתו שציהודה כו' הרי זו מגורשת אמר רבי יוסי הדא דתימא דדיעבד אכל לתמלה צריך לכתוב שניהם והכא עושה שם מקום הנתינה עיקר ושל מקום הכתיבה טפל דרקתני ע"ז שיגרש אשתו שגליל ושם ציהודה עמו כו' אכל בתוספתא^א עושה מקום חניכה בגט עיקר^ב וא"י וכן איתא התם יש לו צ' נשים אחת גלגיל ואחת ציהודה גירש אשתו שציהודה בשם שגליל ולאשתו שגליל בשם שציהודה פסול ואם אמר דגליל ציהודה עס השם שיש לי בגליל^ג או שהיה צמקום אחר וכתב אחד מהן כשר רשצ"ג אומר אפי' כתב שם דיהודה בגליל ושם דגליל ציהודה כשר ומהתם נמי משמע דצמגרש בגליל אותה שציהודה מיירי והשתא בראשונה היה משנה שמו ושמה קורא שנינו מה שאינו כותב אלא שם אחד משני המקומות לפי שאין מעירין צו צמקום אחר ודומה להם שנינו שמו ושמה וכן יש לפרש שם עירו ושם עירה והא דקאמר בהמגרש (לקמן דף פו:): כתב חניכתו וחניכתה כשר וכך היו נקיי הדעת שצירושלים עושים כן משמע אפילו לכתמלה אין צריך לכתוב שניהם אע"ג דגבי מרים צמקומן וצירושלמי אמרינן דדוקא דיעבד כשר צ"ל דנקיי הדעת שצירושלים היו שמותיהן ידועים^ד וליכא לעזוב^ה אי נמי כשהשמות דומין או לזה שהכניז דומה לשם לתמלה כשר אף צבינו: **אין אלאמנה נפרעת מנכסי יתומין אלא בשבועה**, וא"ת והא לא תימנה כתובה ליגבות מתיים ^וואמר ריש לקיש צבינא שגליל ושם ציהודה (דף ה.) חזקה אין חלם פורע צמוך זמנו ולמירניה אלא הלכתא כוותיה ואפילו מיתמי ליפרע בלא שבועה וי"ל דהני מילי צ"ח אכל אלמנה דאית לה צמנאי צית דין מתפסים לה צררי אפי' צמוך זמנה כדאשכחן צפרק הנושא (כתובות דף קג:): דחיישינן בצנותיו טפי לצררי צמנות אשתו משום דכיון דאיתנהו צמנאי צ"ד אחפסינהו צררי וא"ת הא דפריך בגמרא מאי איריא אלמנה כו' לימא דנקט אלמנה אע"פ שהוא תוך זמנה^ז וי"ל דטפי ה"ל לאשמועינן בדבר שאינו מנאי צ"ד כגון צבעל חוב לאחר זמנו מצאלמנה^ח אע"ג שהיא תוך זמנה כיון דאית לה צמנאי צית דין: **מאי איריא אלמנה אפי' כ"ע נמי**, ואי משום דצעי למיתמי סיפא דנמנעו מלהשביעה הוה ליה למיתמי אין נפרעין מנכסי יתומים אלא בשבועה ונמנעו מלהשביע את אלמנה ומשני אלמנה אינטיקא ליה והוי חידוש צאלמנה טפי מצבעל חוב ולכן נקט רישא נמי צאלמנה: **אלמנה איצטריבא ליה**, וא"ת אלמנה נמי תנינא כהכותב (דף פו:). הנפרעת מנכסי יתומים לא תפרע אלא בשבועה וי"ל דליכא לאוקמה בגרושה אע"ג דצכתובות פ' אלמנה (דף טז:): אמרינן דגרושה נמי בעי קן מ"מ לא שומעין מינה אלמנה דגרושה^י נהי דליכא חינא הויא אחר זמנה אכל אלמנה אית בה תרתי דמוך זמנה ואיכא נמי חינא ועוד^{י"ב} דדך תנא להשמיענו כשאין צריך להאריך בשביל כך יותר אע"פ שכבר השמיענו צמקום אחר כדאשכחן צריש צרכות (דף ג.)^{יג} ובשאר דוכתי:

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"ו ע"ש].
ב) [עין מוס' לקמן לו. ד"ה והעדנים].
ג) [נו"ע מוס' צ"ב ה: ד"ה אע"ג].
ד) [כתובות פו. צ"ב ה: לג.].
ה) [קידושין נב.].
ו) כס"ל: עירה.
ז) [לקמן לה.].
ח) [לקמן לו.].
ט) עי' רש"י, י' [לקמן לה.].
יא) כשר דעבד.
יב) עי' עי"ז.
יג) [דעך חקן א].
יד) צ"ל וזה"ג.
טו) [פ"ו ה"ו ע"ש לפנינו איתא קלמ' צמנינן אחר].
טז) [כתובות פא.].

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

גליון הש"ס

רש"י ר"ה והילכתא בנחמני ב"י דעל שם שירבה. ונעקרו ערך אצי כתב צסם הנומינס דנמנמי שמו והיה בר אמוה דרצה בר נחמני ותלמידיו ויכין דהוה שמינא נחמני צסם אכזה דרצה בר נחמני לא הוה קיי ליה בכל עעה נחמני (עין צמנאי' פרק ו מהל' ממרים) וחי קורא ליה אצי בלשון ארמית כאלס שקורא אצי וסליק ליה אצי:

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

הנהרות מהר"ב רנשבורג

אן תוס' ד"ה וכל שום שיש לו וכו' ומיקן ר"ת לכתוב בנט אזי פלוני דמימקרי וכן כדלמרינן בגמרא. עי' יט"ז סי' טו כהעמקו לשון ר"ת ז"ל:

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

מוסף רש"י

ההלל התקין פירובול. כדי שלא תשמינן שביעה, שמוסר שערותיו לנתי דין שיגבו מן הלוה חובו כל זמן שימצענו, דהשאת לא קרין ציה לא יגוש, שאינו מוצעו כלום אלא בצי"ד מועד, שהפסקים הפקדו וסו יולעו לנפשו (כתובות פס. ובענין לעיל לב: ובי"ב בז).

פסוקים המופיעים בפרשת מטות

מוסף תוספות

א. כי הכל יודעים שאין לאיש זה חניכה אחרת. מוס' הלא"ש. ויוציאו לנו על הגט. מנדס. ב. רובא קרו לה מרים ופורתא שרה דכותב מרים דאתקריא שרה. הג"ס. ג. ואם אין לו שום חניכה הפקדו לא יכתוב אלא. לא"ש. ד. גי פי' הרין; שם עכורים עז' כדת משה וישראל': ואין לחוש לשם נכריה. נצבי"א. אלא שמו שבישראל הנתן בכניסת בריה, וכל האחרים בגללים ביכל שום דאית ליה. א"ש. שנינה שמו. מנדס. ו. [ן]שם ישראל לא יגרז מחניכה, וכיון שכתב וכל שום בשביל שם של עכשיו, סגי, ושפי עדיך מלכתוב שם עכורים עם כדת משה וישראל'. פי' הרין. אך טי לכוללו בהדיו כל שום וחניכה. משו' ר"מ סי' כיה. אכל מוס' הלא"ש שמואל לקמן בסוף התעס. א. נמנדסי: ונפרש בה"ג. ו. לכתחילה, ולא יותר. מנדס. ט. ואין שם דגליל ניכר לבנין יהודה ושם דיהודה אין ניכר בגליל. מנדס. י. דאלמא שם של מקום הנתינה עיקר. ר"ן.

א. מ"ט שמא דשעת כתיבה עיקר, דליכתוב גיטא מיד רב אחא בר חיורא דמיתקרי אבא מרי אלמא בפירוש צריך לכתוב פלוני הנקרא פלוני ולא שיכתוב פלוני וכל שום דאית ליה. אמר רב [אשין] והוא דאיתחזק בתרי שמי פי' אם ידעו במדינת הים שיש לו שני שמות א' כאן וא' בא"י צריך לכתוב יוסף הנקרא יוחנן ואם לא כתב אלא יוסף פסול הד"ל שינה שמו אבל אם לא החזק להן ולא ידעו לו שם אחר אלא יוסף וכתבו יוסף ושלחו בארץ שהיו קורין לו יוחנן הגט כשר ע"י עדים המכירים כי הוא יוחנן כפי מה שפי' לעיל אין כאן משום שינה שמו אחרי שלא ידעו לו זה השם שלא התקין ר"ג אלא בשירועים בבירור שיש לו שני שמות אבל אם לא ידעו ואיגלי מילתא שיש לו אינו נפסל בכך תניא כותיה דרב אשי היו לו שתי נשים א' ביהודה וא' בגליל וגירש אשתו שביהודה בשמו שביהודה ואת אשתו שגליל אינה מגורשת עד שיגרש אשתו שביהודה בשמו שביהודה ושם דגליל עמו ואת אשתו שגליל בשמו שגליל ושם דיהודה עמו ואם יצא למקום אחר וגירש בא' מהן מגורשת והאמרת עד שיגרש בשמו שביהודה ושם דגליל עמו אלא לאו ש"מ הא דאיתחזק הא דלא איתחזק ש"מ: ההוא דהוה קיי לה רובא מרים ופורתא שרה אמרי נהרדעי מרים וכל שם שיש לה ולא שרה וכל שם שיש לה פי' כיון שהיו קורין לה בשני שמות צריך לכתוב את